

Achtergrond Regionale Energie Strategie NHZ

(versie 17-06-2019)

In onze energieregio Noord-Holland Zuid werken lokale en regionale partijen – overheid en niet-overheid – samen aan de energietransitie. Zodat we straks voldoende duurzame energie en warmte tot onze beschikking hebben om in 2050 energieneutraal te zijn. Dit doen we met elkaar, want de opgave waar we binnen deze regio voor staan is door zijn gevarieerdheid complex en de ruimtelijke inpassing van de klimaat- en energietransitie zal zeker in deze regio uitdagend zijn. De beschikbare ruimte is beperkt en ruimtelijke beperking als gevolg van bijvoorbeeld de twee luchthavens, de industrie, de gebouwde omgeving en beschermde natuurgebieden vragen om flexibiliteit en innovatie bij het vertalen van de klimaatambities naar locaties en projecten. De energieregio Noord-Holland Zuid bestaat uit 6 deelregio's: Zaanstreek/Waterland, Amsterdam, Gooi en Vechtstreek, Haarlemmermeer, IJmond/Zuid Kennemerland en Amstelland.

Waarom een Regionale Energie Strategie Noord-Holland Zuid (RES NHZ)?

In het Klimaatakkoord is aangegeven dat - na ondertekening van het Klimaatakkoord - elke regio in Nederland een Regionale Energie Strategie (RES) opstelt. In totaal zijn er 30 regio's. Het opstellen van een Regionale Energie Strategie zou je kunnen opvatten als een verplichting van bovenaf. Wij zien dat anders. Om de RES tot stand te brengen en om zoveel mogelijk regionaal gedragen keuzes via het RES-proces te borgen in de omgevingsvisie zullen we komend jaar binnen de regio samenwerken met regionale overheden, maatschappelijke partners zoals energie coöperaties, netbeheerders (voor gas, elektriciteit en warmte), het bedrijfsleven en waar mogelijk bewoners. Samenwerken met de hoofdletter S om regionale kansen en belemmeringen bij elkaar te brengen en met elkaar te wegen. Elkaar ook over lokale (deelregio-) grenzen heen te versterken en te zorgen voor samenhang, te leren van elkaar en maken dat één en één drie wordt. Doel hierbij is om met de regio maximaal bij te dragen aan de opwekking van duurzame elektriciteit (35 TWh), de warmtetransitie in de gebouwde omgeving (van fossiele naar duurzame bronnen) en de daarvoor benodigde energie-infrastructuur.

De regio NHZ omvat een gevarieerd gebied en strekt zich uit van IJmuiden tot Hilversum en van de Beemster tot de Haarlemmermeer. De regio beschikt onder meer over twee luchthavens, zeehavens, het financiële centrum van Nederland, de bloemenveiling van Aalsmeer, Media Valley en clusters van creatieve bedrijven. Daarnaast kenmerkt de regio zich door een aantal innoverende industriële clusters, tal van aantrekkelijke historische steden en een grote landschappelijke variëteit.

Wat is een RES?

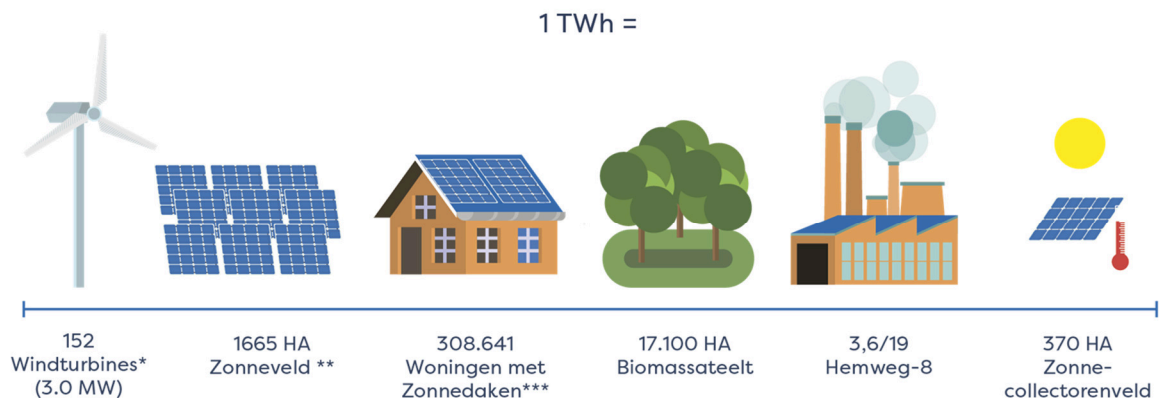
RES staat voor Regionale Energie Strategie. Het is een document waarin we als energieregio beschrijven hoe en waar we duurzame elektriciteit (zon en wind) opwekken, en hoe we de warmtetransitie (duurzame alternatieven voor aardgas) mogelijk maken, evenals de opslag en infrastructuur voor energie en warmte. Keuzes die we met elkaar maken. Vanuit regionale samenwerking en maatschappelijke betrokkenheid. De RES leidt tot locaties van energieprojecten, die uiteindelijk uitgevoerd gaan worden. Maar ook tot keuzes voor de verdeling van duurzame warmte in de regio. Dit raakt de bevoegdheden van de deelnemende 29 gemeenten, de Provincie en de Waterschappen Hoogheemraadschap Noorder Kwartier, Rijnland en Amstel, Gooi en Vecht (Waternet). Daarom zullen zij beslissen over de RES. Zodat de gemaakte keuzes in de RES vervolgens kunnen worden vastgelegd in ruimtelijk beleid. Daarnaast zijn er vele partijen nodig voor de uitvoering van de RES. Ook zij moeten zich kunnen vinden in de keuzes in de RES.

Wat staat er in de RES?

De RES heeft als tijdshorizon 2030 en beschrijft:

- De opwekking van duurzame elektriciteit in de regio, als regionale bijdrage aan de landelijke opgave van 35TWh (zie onderstaande afbeelding). Het opwekken van duurzame elektriciteit gebeurt met bewezen technologie, namelijk energie-opwek uit zonne-energie en windenergie. Het gaat dan concreet om het beschrijven van de zoekgebieden voor grootschalige zonnedaken, zonneparken en windmolens (turbines).

- De warmtetransitie in de gebouwde omgeving. In de regio worden hiervoor aanwezige duurzame warmtebronnen, de warmtevraag en warmtenetwerk (energie-infrastructuur) geïnventariseerd. Ook wordt beschreven hoe vraag en (potentieel) warmteaanbod aan elkaar gekoppeld kunnen worden.
- Het beschrijven van de (ruimtelijke) uitgangspunten hiervoor, de organisatie rondom de RES (procesbeschrijving en partijen) en hoe de participatie is georganiseerd om tot regionaal gedragen keuzes te komen.

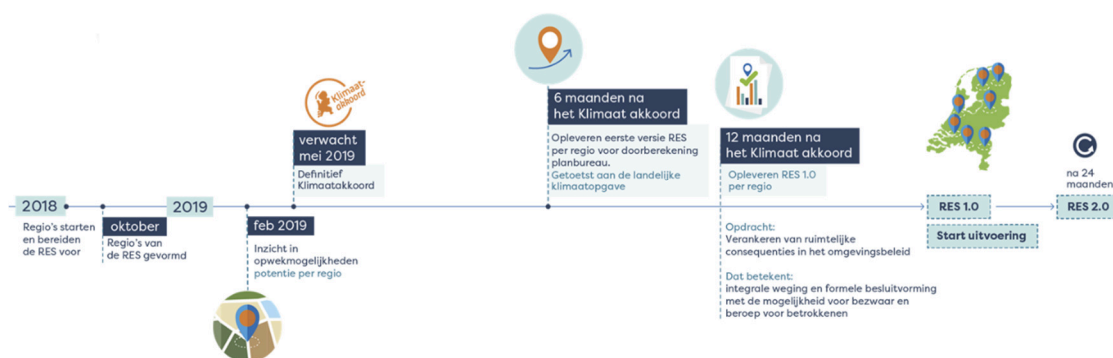

Wanneer starten we?

Pas ná de ondertekening van het Klimaatakkoord wordt gestart met de RES. Er is een half jaar de tijd voor het maken van een eerste versie van de RES, het concept. Een jaar daarna volgt de vaststelling van de definitieve RES. In anderhalf jaar tijd moet dus veel werk gedaan worden. Daarom wordt er tot aan de ondertekening van het Klimaatakkoord voorbereidend werk gedaan:

- Zo ligt de startnotitie klaar, die beschrijft hoe we de RES met elkaar gaan maken. De startnotitie ligt vanaf nu in verschillende colleges voor en gaat ook al in commissies en raden besproken worden.
- Bestuderen en inventariseren we met experts de huidige en toekomstige energie- en warmtegebruik van onze regio, maar bijvoorbeeld ook bestaande energieprojecten (hoeveel duurzame energie is er al en waar?) en de capaciteit van de energie infrastructuur. Hiervoor organiseren we expertsessies, om het maken van de RES straks te kunnen versnellen. Maar ook om initiatieven en innovatie in kaart te brengen.

Belangrijk is dat tijdens deze voorbereiding nog géén inhoudelijke keuzes worden gemaakt. Dat volgt pas na het officiële startsignaal van de RES: de ondertekening van het Klimaatakkoord en het besluit van de 29 gemeenten, provincie, waterschappen, netwerkbeheerders en diverse partijen en organisaties, om met elkaar de RES op te stellen (startnotitie). Onderstaande tijdsbalk geeft de mijlpalen weer van het RES proces.

Waarom in zo'n kort tijdsbestek?

Het tijdsplan waarin dit plan concreet moet worden, is inderdaad kort. Om in 2030 te beschikken over voldoende duurzame energiebronnen en om de warmtetransitie mogelijk te maken, moeten we echter nu al weten hoe we deze opgave voor ons land kunnen realiseren, door zoekgebieden in beeld te brengen. De technische uitwerking, de omgevingsvergunningen en het bouwen zelf neemt vele jaren in beslag. Ook de energie infrastructuur moet geschikt worden gemaakt. Daarom zijn de regio's in Nederland nu al aan de slag. De korte beschikbare tijd is zeker een uitdaging, omdat samenwerken nu eenmaal tijd kost.

Wie zijn wij?

Wij zijn de energieregio Noord-Holland Zuid: de 29 gemeenten, de Waterschappen Hoogheemraadschap Noorder Kwartier, Rijnland en Amstel, Gooi en Vecht (Waternet), de provincie Noord-Holland, netwerkbeheerder Liander, maatschappelijke organisaties, bedrijven en inwoners. De energieregio Noord-Holland Zuid is dus geen eigen organisatie, maar een samenwerkingsverband tussen overheden en partners in de regio. Elke partij in dit samenwerkingsverband behoudt haar eigen (bestuurlijke) bevoegdheden en verantwoordelijkheden.

Heeft u vragen? Dan kunt u terecht bij Marco Berkhout (berkhoutm@noord-holland.nl). Hij is de programmamanager voor de RES NHZ.

Wilt u meer weten?

Voor meer informatie over de RES kunt u terecht bij www.regionale-energiestrategie.nl. Voor vragen over het Klimaatakkoord en de tafels verwijzen wij u naar <https://www.klimaatakkoord.nl/contact/veelgestelde-vragen>. Vanaf eind juni/begin juli kunt u ook informatie vinden op www.energieregionhz.nl.